

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Nazwa przedmiotu: Dydaktyka gry na instrumentach strunowych i smyczkowych		
Jednostka prowadząca przedmiot: Studium Pedagogiczne		
Kierunek: 1. Instrumentalistyka 2. Jazz i muzyka estradowa		Zakres: 1. skrzypce barokowe, altówka barokowa, wiolonczela barokowa, <i>viola da gamba</i>, kontrabas wiedeński, skrzypce, altówka, wiolonczela, kontrabas, gitara, harfa 2. gitara basowa, kontrabas, gitara (jazzowa)
Forma i poziom studiów: stacjonarne I i II st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki
Forma zajęć: grupowe	Rodzaj zajęć: Wykład zintegrowany z ćwiczeniami i dyskusją oraz prezentacją, z zastosowaniem metod: Problem Based Learning, Case Teaching, Flipped Education, Design Thinking oraz Tutoring Peer Learning.	Język przedmiotu: polski
Koordynator przedmiotu: dr hab. Tomasz Kienik, prof. AMKL - Kierownik Studium Pedagogicznego		
Prowadzący przedmiot: prof. dr hab. Urszula Marciniak-Mazur		
CELE PRZEDMIOTU		
● nabycie i rozwój szczegółowej wiedzy i umiejętności niezbędnych do pełnienia roli nauczyciela i pracy w szkolnictwie muzycznym ● przygotowanie studenta do podjęcia samodzielnej pracy pedagogicznej związanej z własną specjalnością. ● przekazanie podstawowego zasobu wiedzy i umiejętności warsztatowych dotyczących metodologii prowadzenia zajęć. ● zaznajomienie z nowoczesnymi technikami nauczania. ● osiągnięcie przez studenta umiejętności swobodnego i kreatywnego posługiwania się środkami przekazu werbalnego na tematy związane z nauczaniem gry w obrębie specjalności, tworzenia i realizowania własnych koncepcji metodycznych, stosując różne środki i techniki prowadzenia zajęć. ● wspieranie studenta w jego dążeniu do intensywnego poznawania sposobów nauczania gry na instrumencie danej specjalności, wstępne ukierunkowanie na właściwe jego predyspozycjom zainteresowania problemami i technikami nauczania gry na instrumencie.		

WYMAGANIA WSTĘPNE
Zgodne z ogólnymi zasadami rekrutacji do udziału w kształceniu pedagogicznym prowadzonym w ramach Studium Pedagogicznego Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.
TREŚCI PROGRAMOWE
● poznanie reprezentatywnych szkół i technik nauczania gry na instrumencie zgodnym z głównym kierunkiem studiów (specjalnością). ● zapoznanie się z literaturą metodyczną ogólną i dotyczącą właściwej specjalności. ● omówienie kolejnych etapów i sposobów wprowadzania w nauczaniu początkowym gry na właściwym instrumencie, poszczególnych elementów gry, organizacji pracy domowej ucznia. Podkreślenie wagi i znaczenia kolejności wprowadzania poszczególnych elementów aparatu gry i techniki instrumentalnej. ● omówienie sposobów i znaczenia przeprowadzenia korekty aparatu gry u starszych uczniów, jako jednego z najtrudniejszych zadań dla nauczyciela gry na instrumencie. ● podkreślenie znaczenia właściwej współpracy z uczniem i jego opiekunami. ● umiejętności studentów sprawdzane są w trakcie każdego wykładu w formie dyskusji, prezentacji, umiejętności wytłumaczenia podstawowych i rozszerzonych pojęć związanych z metodyką i metodami nauczania gry na właściwym instrumencie. ● niezbędne minimum programowe dla każdego studenta: ogólna znajomość historycznych metod i szkół nauczania, umiejętność prawidłowego ustawienia aparatu gry na właściwym instrumencie, znajomość podstawowych technik artykulacyjnych, umiejętność przekazania w sposób zrozumiały posiadanej wiedzy na temat gry na instrumencie danej specjalności.
EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza: absolwent zna i rozumie ● D.1/E.1.W2. podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; ● D.1/E.1.W3. zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; ● D.1/E.1.W4. kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; ● D.1/E.1.W5. konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć; ● D.1/E.1.W6. metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do

potrzeb i możliwości uczniów o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;

- D.1/E.1.W7. organizację pracy z uwzględnieniem indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;
- D.1/E.1.W9. metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- D.1/E.1.W10. rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;
- D.1/E.1.W11. egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania wymogów egzaminacyjnych, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;
- D.1/E.1.W12. diagnozę wstępną każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;
- D.1/E.1.W13. znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, rozwiązywania problemów a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych;
- D.1/E.1.W14. warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;
- D.1/E.1.W15. potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie poprzez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności: absolwent potrafi

- D.1/E.1.U1. identyfikować zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;
- D.1/E.1.U2. przeanalizować rozkład materiału;
- D.1/E.1.U3. identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;
- D.1/E.1.U4. dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;
- D.1/E.1.U5. kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;
- D.1/E.1.U6. podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- D.1/E.1.U7. dobierać metody pracy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;
- D.1/E.1.U8. merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w szkole i w domu;
- D.1/E.1.U9. skonstruować sposoby sprawdzania służące ocenie danych umiejętności uczniów;
- D.1/E.1.U10. rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy

- uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;
- D.1/E.1.U11. przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do

- D.1/E.1.K1. adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;
- D.1/E.1.K2. popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym i pozaszkolnym;
- D.1/E.1.K4. promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- D.1/E.1.K6. budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- D.1/E.1.K7. rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;
- D.1/E.1.K8. kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;
- D.1/E.1.K9. stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Rok	I		II	
Semestr	1	2	3	4
Punkty ECTS			2	
Liczba godzin w tygodniu			1	
Rodzaj zaliczenia			Zal.	

WYMAGANIA KOŃCOWE

Teoretyczna i praktyczna znajomość omawianych zagadnień, a zwłaszcza:

- opanowany warsztat metodyczny – wiedza merytoryczna, umiejętności werbalne
- opanowane i rozumiane sposoby i techniki prowadzenia zajęć z zakresu nauczania początkowego
- opanowane i rozumiane sposoby i technik prowadzenia zajęć z zakresu nauczania ponadpodstawowego
- umiejętność wypowiedzi oraz odczytywanie i interpretowanie informacji zwrotnych
- Kryteria oceny/weryfikacji – frekwencja, aktywność, przygotowanie do zajęć

LITERATURA

- Azarchin Rodion, *Kontrabas*, bd.
- Brun Paul, *New History of Double Bass*, P.Brun, 2000
- Budna Barbara, *Wirtuozowska technika gry, skrzypce i altówka*, Classicon, 2008
- Cofalik Antoni, *Skrzypcowe ABC*, Kraków 2014
- David Dalton, *Playing the viola: Conversations with William Primrose* Oxford University Publications, 1989
- *Die Viola – The Journal of the International Viola Society/Deutsche Viola-Gesellschaft*
- Dunis F., *Ćwiczenia na lewą i prawą rękę*, bd.
- Eisenberg Maurice, *Współczesna technika gry na wiolonczeli*, Kraków 1981
- Feliński Zenon, Górski Emil, *Szkoła gry na skrzypcach*, Kraków 2018
- Jahnke Zdzisław, Sitowski Zygmunt, *Literatura skrzypcowa*, Kraków 1962

- Kusiak Jerzy, *Skrzypce od A do Z*, Kraków 1999
- Michalik Kazimierz, *Kształtowanie nawyków ruchowych w grze na wiolonczeli*, Poznań 1979
- Ostalczyk Zenon – *Przewodnik metodyczny nauczania gry na skrzypcach na stopniu elementarnym*, Kraków 1977
- Pelczar Tadeusz, *Kontrabas od A do Z*, Kraków 1986
- Planyavsky Alfred, *Zarys historii dydaktyki gry na kontrabasie* (tłum. U.E. Krysta), bd.
- Sacks Oliver, *Muzykofilia. Opowieści o muzyce i mózgu*, Zys i S-ka Wydawnictwo 2009
- Suchecki Roman, *Wiolonczela od A do Z*, Kraków 1982
- Szaleski Mieczysław, *Szkoła gry na altówce*, Kraków 1959
- Warnecke Friedrich, *Ad Infinitum – Der Kontrabass*, Verlage des Verfassers, 1909
- Wiłkomirski Kazimierz, *Technika wiolonczelowa a zagadnienia wykonawstwa*, Kraków 1965
- Wroński Tadeusz, *Intonacja*, Kraków 1951
- Wroński Tadeusz, *O czym nie ma czasu mówić na lekcjach*, Kraków 1996
- Wroński Tadeusz, *Palcowanie*, Kraków 1961
- Wroński Tadeusz, *Technika gry skrzypcowej*, Kraków 1996
- Wroński Tadeusz, *Zagadnienie gry skrzypcowej*, Kraków 1996

Uwaga:

Prowadzący przedmiot może dokonywać zmian w sylabusie, nie naruszając jednak ogólnych założeń programu.

MODYFIKACJE SYLABUSA

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
05.06.2024	Tomasz Kienik	dostosowanie do nowego wzorca